

TAJNÝ ROZKAZ

MINISTRA NÁRODNÍ BEZPEČNOSTI

Ročník 1953

V Praze dne 11. června 1953

Číslo 95

O B S A H : 101. Zdravotnická služba MNB - zřízení.

*Viz TR č. 139/55, změněno podle RMVč. 40/1966.
č. 174/55 * 101*

Zdravotnická služba MNB - zřízení

K splnění úkolů určených zákony o jednotné preventivní a léčebné péči a o hygienické a protiepidemické péči, k zvýšení úrovně všestranné zdravotnické péče o příslušníky SNB na úroveň zdravotnického zabezpečení příslušníků ostatních ozbrojených sil a k dalšímu rozvoji péče o zdraví příslušníků všech složek MNB podle velkého vzoru sovětského zdravotnictví a ve smyslu usnesení strany a vlády o dalším rozvoji zdravotnictví, zřizují :

zdravotnickou službu ministerstva národní bezpečnosti a současně vydávají její statut.

S organizací zdravotnické služby MNB podle statutu začnete ihned

opatření provedená před vydáním tohoto rozkazu, pokud jsou ve shodě s ustanoveními statutu, platí jako učiněná podle něj.

Roším všechna dosavadní nařízení a opatření, pokud odporují zásadám statutu zdravotnické služby MNB.

Č.j. B/3-10.215/00-taj-53.

Viz TR MNB č. 122/53

č. 131 - dostatok.

zpracováno 11

Ministr národní bezpečnosti :

arm.gen. Karel B a c f l e k

Odeřší : sekretariát ministra NB
sekretariáty náměstků ministra NB
hlášení správy, správy, odbory a ustavy MNB
krajské správy Stc, VB a KOSZ
správa NB Jáchymov.

Tento výisk č. 70 rozkazu ministra NB v origi-
nálem porovnal a za správnost vhotovení odpovídá

zpracováno 11

Statut zdravotnické služby MNB.

I.

Poslání a úkoly.

- 1) Posláním zdravotnické služby MNB je zajištění vysoce kvalifikované komplexní zdravotnické péče příslušníkům všech složek MNB, upevňování a zlepšování jejich zdravotního stavu, zvyšování hygieny jejich pracovního prostředí a účast při doplňování jednotlivých složek MNB novými, tělesně i duševně zdatnými kádry. Plněním tohoto poslání podílí se zdravotnická služba MNB na zvyšování bojové připravenosti složek MNB a tím i na upevňování lidově-demokratického zřízení v naší vlasti a na upevňování světového míru.
- 2) Úkoly zdravotnické služby MNB :
  1. Péče preventivní a léčebná včetně zotavovací a ozdravovací péče, dokumentace a statistiky. Odsun nemocných a raněných.
  2. Péče hygienicko-protiepidemická včetně hygieny tělesné přípravy a příslušné dokumentace a statistiky.
  3. Lékařská posudková služba.
  4. Zdravotnické zásobování.
  5. Odborná příprava zdravotnického personálu.
  6. Osvětově-výchovná činnost a zdravotnická příprava příslušníků složek MNB.
  7. Účast v boji za socialistické zdravotnictví v naší vlasti.

II.

Organisace a působnost.

Zdravotnická služba MNB zahrnuje v sobě zdravotnickou službu pohraniční a vnitřní stráže MNB, zdravotnickou službu Sporu národní bezpečnosti a zdravotnickou službu v nápravných zařízeních MNB.

2. Orgány řídicí.

a) Zdravotnická správa MNB (ZS-MNB).

- 1) ZS-MNB je nejvyšším řídicím orgánem zdravotnické služby MNB.

Je přímo podřízena náměstkovi ministra NB pro věci materiální.

- 2) ZS-MNB zodpovídá za úplné zdravotnické zabezpečení příslušníků a úkolů všech složek MNB. Plánuje, organizuje, řídí a kontroluje veškerou činnost zdravotnických orgánů a zařízení, směřující k splnění úkolů výtčených v stati I.;
- 3) ZS-MNB navrhuje ministru NB (náměstkovi ministra NB) rozšíření platnosti zdravotnických předpisů čsl. branné moci a předpisů státní zdravotní správy a způsob a rozsah jejich uplatnění u složek MNB;
- 4) ZS-MNB navrhuje rozestavení zdravotnických kádřů k jednotlivým složkám MNB. Bez souhlasu ZS-MNB nemůže být zdravotnický pracovník ustanoven do funkce nebo odvolán z funkce předepsané pro důstojníka, bez ohledu na skutečnou hodnost.
- 5) Pro PVS přenáší se tato působnost na zdravotnický odbor HS-PVS, ~~pro nápravné zařízení na zdravotnické oddělení SNZ~~ *Zrušeno dle TR č. 174/5.*
- 6) ZS-MNB spolupůsobí při stanovení organizace a tarifkace funkčních a služebních míst v orgánech a zařízeních zdravotnické služby všech složek MNB;
- 7) ZS-MNB spolupracuje na odborných otázkách celostátního významu s ministerstvem zdravotnictví, zdravotnickou správou MNO a se zdravotnickými orgány ostatních ministerstev, ústředních úřadů a vědeckých institucí.
  - b) Zdravotnický odbor HS-PVS (HS-PVS/ZO).
- 8) HS-PVS/ZO je nejvyšším řídicím orgánem zdravotnické služby PVS. Po velitelské stránce podléhá náčelníku týlové správy PVS, po odborné stránce ZS-MNB.
- 9) HS-PVS/ZO má zodpovědnost a působnost zdravotnického oddělení velitelství vojenského okruhu nad všemi útvary a jednotkami PVS v plném rozsahu úkolů podle stati I.
- 10) HS-PVS/ZO rozhoduje samostatně ve věcech, týkajících se pouze PVS, pokud jsou řešeny analogicky podle předpisů zdravotnické služby čsl. branné moci, jichž platnost pro PVS byla schválena ministrem NB, nebo pokud jde o opatření činěná analogicky podle

- výnosů zdrav. správy MNO nebo podle rozkazů velitelství vojenských okruhů. O svých počinech zpravuje ZS-MNR.
- 11) HS-PVS/ZO nepřísluší rozhodovati o platnosti jednotlivých zdravotnických předpisů čsl. branné moci pro PVS, nýbrž navrhuje způsob a rozsah jejich uplatnění cestou ZS-MNR.
  - 12) HS-PVS/ZO vydává se souhlasem ZS-MNR směrnice pro chod zdravotnické služby u útvarů PVS.
  - 13) HS-PVS/ZO má právo přímého styku se zdravotnickou správou MNO (ne př. ve věcech vojenské nemocenské péče), se zdravotnickými odděleními velitelství vojenských okruhů a velitelství nižších a s místními orgány státní zdravotní správy v otázkách praktického výkonu a řízení služby.
  - 14) Pokud jde o zdravotnické kádry v rámci PVS, vykonává HS-PVS/ZO přenesenou působnost ZS-MNR.
  - 15) Zdravotnickému odboru HS-PVS podléhají po odborné stránce nižší řídicí orgány zdrav. služby PVS.
    - aa) Náčelník zdravotnické služby sboru VS.
  - 16) Po velitelské stránce podléhá náčelníku týlu sboru VS.
  - 17) Obsahem činnosti náčelníka zdrav. služby sboru VS je zejména kontrola zdravotnického zabezpečení a nerušeného chodu služby i u jednotek odkázaných lůžebnou péčí na zařízení státní zdravotní správy.

Náčelník zdrav. služby sboru VS odpovídá za osvětově-výchovnou činnost a za zdravotnickou přípravu příslušníků VS.
  - 18) Po odborné stránce jsou mu podřízeni řídicí lékaři a hlavní zdravotníci útvarů podřízených přímo veliteli sboru VS.
    - bb) Zdravotnická oddělení velitelství brigád PS a VS.
  - 19) Zdravotnická oddělení velitelství brigád PS a VS řídí zdravotnické zabezpečení u součástí útvarů v plném rozsahu úkolů podle stan. 17.
  - 20) Po velitelské stránce je zdrav. oddělení podřízeno náčelníku týlu brigády.

21) Náčelníky zdrav. složby brigády jsou podřízeni po odborné stránce hlavnímu lékaři a hlavní zdravotníci praporek ve svazku brigády, brigádní ošetrovna (lazareň) podléhá náčelníku zdrav. služby brigády po všech stránkách služby.

~~22) Zdravotnické oddělení Správy nápravných zařízení (SNZ/Zo):~~

22) SNZ/Zo je nejvyšším orgánem zdravotnické péče a vězně v nápravných zařízeních MNB v rozsahu úkolů podle bodu 1.-4. stati 1.

23) Po velitelské stránce podléhá náčelníku SNZ, po odborné stránce ZS-MNB.

24) SNZ/Zo plánuje, organizuje, řídí a kontroluje zdravotnické zabezpečení ústavů a útvarů NZ (vězňů) podle zásadních směrnic ZS-MNB, jím předkládá iniciativní náměty a návrhy na úpravu chodu služby.

Zrušeno dle TRMV č. 139/55. J.

25) SNZ/Zo má právo přímého styku s orgány státní zdravotní správy ve věcech týkajících se praktického výkonu a řízení služby. Řešení zásadních otázek přísluší ZS-MNB.

26) Pokud jde o zdravotnické kádry v rámci NZ, vykonává SNZ/Zo přenesenou působnost ZS-MNB.

27) Zdrav. oddělení SNZ podléhají po odborné stránce tyto nižší řídicí orgány:

aa) Samostatné zdrav. referáty krajských oddělení NZ (KONZ/Zr).

28) Samostatné zdravotnické referáty jsou zřizovány u KONZ, kde je systemizován lékař.

29) KONZ/Zr řídí podle pokynů a nařízení SNZ v rámci směrnic ZS-MNB službu v ústavech a útvech NZ v kraji, kromě ústavů (útvarů) přímo podřízených SNZ. Zejména řídí posuzování pracovní schopnosti vězňů.

30) KONZ/Zr podléhá po velitelské stránce náčelníku KONZ. Po stránce hygienicko-protiepidemické péče podléhá příslušnému KZO-NB.

31) U KONZ, kde není systemizován lékař, řídí zdrav. zabezpečení zdravotnický referent, začleněný do hospodářsko-zdravotnického referátu KONZ podle směrnic SNZ/Zo a pod odborným vedením náčelníka KZO-NB.

~~bb) Zdravotnické oddělení vězeňského odboru správy NB-Jáchymov~~

~~/S-NB/ZoV - Jáchymov/~~

~~*Zrušeno dle TRMV č. 139/55/83.*~~

~~32) S-NB/ZoV - Jáchymov řídí pod vedením náčelníka zdrav.oddělení správy NB - Jáchymov na základě pokynů a nařízení SNZ v rámci směrnic ZS-MNB zdravotnické zabezpečení vězňů v rozsahu úkolů podle bodu 1.-4. stati I. Náčelník oddělení je po velitelské linii podřízen náčelníku vězeňského odboru.~~

~~d) Samostatné zdravotnické oddělení správy NB - Jáchymov -~~

~~(S-NB/SNB - Jáchymov)~~

~~33) S-NB/SZO - Jáchymov je řídicím orgánem zdravotnického zabezpečení příslušníků NB a prostoru v plném rozsahu úkolů podle stati I. a z části je i samo provádí.~~

~~34) Po velitelské stránce podléhá náčelníku S-NB Jáchymov, po odborné stránce ZS-MNB.~~

~~35) Náčelník oddělení dozírá na činnost zdrav. oddělení vězeňského odboru správy NB-Jáchymov, jehož činnost usměrňuje podle pokynů a nařízení SNZ a směrnic ZS-MNB.~~

~~a) Krajské zdravotnické oddělení (odbor) - NB (KZO-NB).~~

~~36) KZO-NB podléhá po velitelské linii náčelníku KS-Stb, po odborné linii ZS-MNB. Hospodářskou stránku jeho činnosti a spojení zajišťují příslušné krajské orgány.~~

~~37) KZO-NB zodpovídá za zdravotnické zabezpečení příslušníků Stb, VB, VB-OŽO, VB-ŽO a NZ na území kraje v plném rozsahu úkolů podle stati I., plánuje, organizuje, řídí a kontroluje je.~~

~~38) Provádí zdravotnické zabezpečení úkolů složek NB v kraji.~~

~~39) Provádí hygienicko-protiepidemickou péči a koordinuje systém protiepidemických opatření u všech složek v kraji s výjimkou pohraničních brigád a útvarů PVS v Praze.~~

~~40) Provádí preventivní a léčebnou péči u příslušníků složek NB určeného obvodu.~~

~~41) Provádí prohlídky žadatelů o přijetí do SNB a posuzuje jejich schopnost ke službě.~~

~~42) Spolupracuje s příslušnými orgány v otázkách kriminalistiky a~~

soudního lékařství.

- 43) Plní zvláštní úkoly podle požadavků náčelníků jednotlivých složek v kraji.
  - 44) Dozívá na preventivní, léčebnou a posudkovou činnost v NZ a usměrňuje ji podle pokynů a nařízení SNZ a směrnic ZS-MNB.
- B. Orgány výkonné.
- a) Zařízení, podřízená po všech stránkách služby ZS-MNB.
  - aa) Nemocnice a poliklinika MNB (NP-MNB).
- 45) Vnitřní organizace a úkoly odpovídají organizaci a úkolům vojenské nemocnice. Chod služby upravuje ZS-MNB zvláštními směrnicemi a výnosy obdobně podle předpisu Zdrav-I-2 čsl. branné moci.
  - 46) NP-MNB člení se na velitelství s hospodářsko-administrativními odděleními a zařízeními a na odborná oddělení. Součástí NP-MNB je i Ústřední zdravotnická laboratoř MNB a Ústřední zdravotnický sklad MNB.
  - 47) Náčelníci jednotlivých odborných oddělení jsou současně hlavními odborníky svého oboru v zdrav. službě MNB. Navrhují ZS-MNB organizaci a metody preventivní a léčebné péče u složek MNB ve svém oboru. Jsou povinni zpracovávat směrnice pro organizaci a metodiku práce ve svém oboru pro součásti a složky MNB.
  - 48) V oboru speciálních zdravotnických problémů bezpečnostních složek jsou nemocnici, jednotlivým oddělením nebo funkcionářům ukládány výzkumné úkoly.
  - 49) Nemocnice provádí praktické školení zdravotnického personálu všech stupňů.
  - 50) Ústřední zdravotnická laboratoř MNB provádí bakteriologická, serologická a chemická šetření a rozborů pro jednotlivé zařízení zdrav. služby MNB jako nejvyšší odborná a posudková instituce v tomto směru. Vypracovává metodiku základních laboratorních vyšetřování ve svém oboru, která je závazná pro všechna zařízení zdrav. služby MNB.

- 51) Ustřední zdravotnický sklad MNB přejímá, skladuje a distribuje zdravotnický a veterinárně zdravotnický materiál pro všechny složky MNB podle zvláštních norem vybavení a spotřeby zdravotnického a veterinárně-zdravotnického materiálu v rámci plánu materiálně technického zásobování.
- 52) Pro zvláštní úkoly v terénu vyděluje nemocnice na rozkaz náčelníka ZS-MNB skupinu příslušných odborníků s odpovídajícími prostředky k zásahu na místě potřeby.
  - bb) Domy oddechu a ozdravovny MNB.
- 53) Domy oddechu jsou určeny pro zotavovací péči, ozdravovny pro lázeňskou a klimatickou léčbu příslušníků složek MNB, vyjma PVS, která se účastní vojenské zotavovací a ozdravovací péče.
- 54) Odborné řízení činnosti domů oddechu a ozdravoven MNB provádí podle zvláštních směrnic ZS-MNB.
- 55) Hospodářskou činnost řídí a kontroluje HS-MNB.
- 56) cc) Hlavní lékař MNB plní všechny úkoly podle Řádu vnitřní služby, pokud jde o příslušníky součástí MNB a objekty, v nichž jsou ubytováni, stravování a kde pracují.
- 57) Výčet součástí, o něž hlavní lékař MNB pečuje, určuje ZS-MNB.
- 58) b) Hlavní lékař HS-VB vykonává všechny úkoly podle ŘVS pro příslušníky HS-VB a přidělených součástí.
- 59) Hlavní lékař je odborným poradcem náčelníka HS-VB a náčelníka ZS-MNB v zdravotnických otázkách veřejné bezpečnosti. Plní zvláštní úkoly - včetně kontrol na podřízených součástech VB podle rozkazu náčelníka HS-VB.
- 60) Hlavní lékař HS-VB podléhá po stránce velitelské náčelníku HS-VB, po odborné linii ZS-MNB.
- 61) c) Hlavní lékaři Hlavních správ, správ, útvarů a škol NE mají působnost podle ŘVS a zvláštních směrnic, vydaných pro jejich činnost. Po stránce velitelské podléhají příslušným náčelníkům (velitelům), po odborné linii ZS-MNB.
- 62) Působnost výkonné složky samostatného zdrav. oddělení S-NB Jáchymov a KZO-NE viz odstavec 33 a 38-44.

- 63) d) Lazarety a ošetrovny útvarů PVS provádějí preventivní a léčebnou péči o příslušníky útvaru v plném rozsahu úkolů stati I. podle ustanovení příslušných předpisů čsl. branné moci a Směrnic pro chod zdrav. služby PVS.
- 64) Náčelník brigádního lazaretu (ošetrovny) podléhá po všech stránkách služby náčelníku zdrav. služby brigády.
- 65) Hlavní lékaři útvarů (včetně praporů ve svazku brigády), podléhají po velitelské stránce veliteli útvaru. Po odborné stránce podléhají příslušnému náčelníku zdrav. služby; hl. lékaři útvarů přímo podřízených HS-PVS podléhají náčelníku zdrav. služby PVS, hl. lékaři útvarů přímo podřízených veliteli VS podléhají náčelníku zdrav. služby sboru VS.
- e) Zdravotnická zařízení ústavů a útvarů NZ.
- 66) ~~Ošetrovny, nemocnice a odborné léčebny a ošetrovací ústavy NZ poskytují preventivní a léčebnou péči vězňům a provádějí základní hygienicko-protiepidemická opatření.~~
- 67) ~~Po velitelské stránce podléhají tato zdravotnická zařízení náčelníku útvaru (ústavu).~~
- 68) ~~Za odbornou stránku výkonu služby odpovídá náčelník zdrav. referátu KONZ, u útvarů (ústavů) přímo podřízených SNZ náčelník SNZ/zo.~~
- Zrušeno dle TRMV č. 139/55 Jh.*
- 69) ~~Hygienicko-protiepidemické zabezpečení řídí a kontroluje KZO-NB.~~
- 70) ~~Tam, kde KONZ nemá zdrav. referát s vlastním lékařem, dozírá na preventivní a léčebnou péči o vězně KZO-NB.~~
- 71) ~~Zdravotníci a zdravotničtí instruktoři správ, útvarů, ústavů, škol a skresních oddělení VB a Stb mají působnost podle ŘVS a směrnic vydaných pro jejich činnost.~~
- 72) ~~Po velitelské stránce podléhají příslušnému náčelníkovi.~~
- 73) ~~Jejich činnost po odborné stránce řídí hl. lékař útvaru (ústavu), případně náčelník zdrav. oddělení (referátu) příslušný podle organizační struktury nebo podle územního vymezení působnosti. Podřízenost v jednotlivých případech stanoví ZS-MNB zvláštním výnosem.~~
- 74) ~~Kde nejsou uvedené funkce systemisovány v tabulce počtů, vykonávají úkoly určení příslušníci vedle své základní funkce.~~